

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT - PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE na 2. stupni postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Stanovení obsahu ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na 2. stupni vychází z konkrétních materiálních podmínek školy - učebna technických prací, školní pozemek, cvičná kuchyňka, třída.

Oblast člověk a svět práce bude realizována na 2. stupni v tematických okruzích:

1. Práce s technickými materiály
2. Pěstitelské práce a chovatelství
3. Provoz a údržba domácnosti
4. Příprava pokrmů
5. Svět práce

Vybrané tematické okruhy cíleně vytvářejí prostor pro praktické pracovní činnosti, v nichž si žáci začnou utvářet dovednosti a návyky k různým pracovním oblastem v životě člověka. Celé základní vzdělání si tak rozšiřují o důležitou složku – samostatně si poradit při volbě, organizaci a provedení základních druhů pracovních činností (uplatnění v dalším osobním životě nebo v budoucí profesi i ve společnosti). Logicky doplňují předměty s dosud převažujícím teoretickým obsahem. Vzdělávání je založeno na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků, jehož důsledkem je vytváření prvotních kladných postojů k manuální práci.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základy vybraných pracovních dovedností a návyků. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Učí se hodnotit postup a výsledky pracovních činností podle předem dohodnutých pravidel, což je předpokladem pro utváření vztahu odpovědnosti za vykonaný úkol nebo práci. Ve všech tematických okruzích dostávají žáci příležitost k praktickému dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci a tím i k pochopení jejich nezbytnosti. Jednotlivé obsahy jsou do ročníků zařazovány v závislosti na předpokladech žáků a na konkrétních školních podmínkách. Tím se postupně buduje systém, který žákům poskytuje nejen důležité informace ze sféry výkonu práce, ale pomáhá jim při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výuka v tematických oblastech Člověk a svět práce podporuje naplnění průřezového témat: *environmentální výchova* - v tematických okruzích základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí a vztahu člověka k prostředí
osobnostní a sociální výchova - v tematických okruzích rozvoj a schopností a poznání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, kooperace a kompetice

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, které vyučující používá

Kompetence pracovní

Vede žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Vede žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku

Kompetence sociální a personální

Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků

Vede žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

Vede žáky k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Kompetence občanské

Vede žáky k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

Vede žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	6. – 9.
Výstupy žáka ZŠ	Učivo - obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pod vedením dovede užívat náradí ke zpracování půdy. ▪ Na příkladech ilustruje význam zeleniny a ovoce pro zdravou výživu ▪ Zná základní druhy zeleniny, dovede si vyhledat informace o metodice jejich pěstování. ▪ Podle návodu dokáže vysévat a předpěstovat vybrané druhy zeleniny. ▪ Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. ▪ Dokáže zhodnotit své možnosti pro chov domácích zvířat. ▪ Je si vědom nebezpečí vyplývajících ze styku s neznámými zvířaty. ▪ Pod vedením pečuje o okrasné dřeviny v okolí školy. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. ▪ Dodržuje kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce. 	<p>Pěstitelské práce a chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky pro pěstování ▪ okrasné rostliny ▪ zelenina a ovocné rostliny ▪ léčivé rostliny, koření ▪ chovatelství 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podřízení se vedení a organizování se ve skupině ▪ komunikace při práci ▪ PT env. v . TO základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vylepšuje svými výrobky estetický vzhled školy i domova. ▪ Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. ▪ Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti. ▪ Provádí drobnou domácí údržbu. ▪ Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla. 	<p>Provoz a údržba domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ údržba oděvů a textilií ▪ hygiena domácnosti ▪ spotřebiče v domácnosti ▪ výzdoba domácnosti a školy ▪ ekonomika domácnosti ▪ elektrotechnika v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podřízení se vedení a organizování se ve skupině ▪ komunikace při práci

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. ▪ Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. ▪ Dodržuje základní principy stolování. ▪ Dodržuje zásady hygieny. ▪ Dodržuje bezpečnostní pravidla. 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní vybavení kuchyně ▪ udržování pořádku a čistoty ▪ potraviny ▪ sestavování jídelníčku ▪ příprava pokrmů ▪ úprava stolu a stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podřízení se vedení a organizování se ve skupině ▪ komunikace při práci ▪ cvičná kuchyňka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí jednoduché práce s technickými materiály. ▪ Orientuje se a využívá vhodné nástroje a nářadí. ▪ Organizuje a plánuje svoji činnost ▪ Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla. ▪ Uvědomuje si úlohu techniky v životě člověka. ▪ Provádí montáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. ▪ Rozumí jednoduchým technickým náčrtům a návodům. 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti materiálu a jeho užití v praxi (papír, dřevo, kov, plasty) ▪ pracovní pomůcky a nářadí ▪ technické náčrtý a návody ▪ úloha techniky v životě člověka ▪ design a konstruování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podřízení se vedení a organizování se ve skupině ▪ komunikace při práci ▪ PT env. v. TO lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ PT os. a soc. v. TO rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v nabídce nabízených povolání. ▪ Podle zájmů, osobních vlastností a zdravotního stavu dovede odůvodnit svou volbu povolání. ▪ Zná náplň svého zvoleného učebního nebo studijního oboru. ▪ Dovede sestavit vlastní životopis. ▪ Dokáže pracovat s informacemi s úřadu práce. ▪ Zná výrobní podniky v blízkém okolí. ▪ Uvede příklady drobného a soukromého podnikání v lokalitě. 	<p>Svět práce (8. a 9. ročník)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trh práce ▪ volba profesní orientace ▪ možnosti vzdělávání ▪ zaměstnání ▪ podnikání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podřízení se vedení a organizování se ve skupině ▪ komunikace při práci ▪ cvičná kuchyňka ▪ úzká mezipředmětová vazba na výchovu k občanství ▪ exkurze ▪ PT os. a soc.v. TO seberegulace a sebeorganizace